

Goede Zorg in het Sociale Domein en verkiezingsprogramma's

1. Inleiding

Begin december 2021 hebben het Maatschappelijk Burgerplatform Ridderkerk (MBR) en het Burgerplatform voor de Minima Ridderkerk (BMR) een brief gestuurd aan de besturen van alle politieke partijen waarin suggesties zijn aangedragen voor de samenstelling van de verkiezingsprogramma's (bijlage). Deze brief is geschreven vanuit het perspectief van de beide burgerplatforms. Uiteraard zijn er ook andere invalhoeken mogelijk en waardevol. Kortom, onze suggesties zijn geen officieel vastgestelde maatstaf. Deze notitie moet dan ook met deze beperking worden gelezen.

In deze notitie onderzoeken we – binnen onze mogelijkheden - in welke mate onze suggesties terugkomen in de verkiezingsprogramma's.

Wij staan op de eerste plaats stil bij een visie op goede zorg in het sociale domein, e.e.a. gebaseerd op de bovengenoemde brief. Vervolgens staan we stil bij cruciale voorzieningen in het sociale domein. We hopen dat voor belanghebbenden en belangstellende deze notitie een bijdrage kan leveren aan de verdere goede beleidsontwikkelingen in Ridderkerk en in het bijzonder voor de burgers die zorg behoeven.

2. Visie op goede zorg sociaal domein

1. Burgerparticipatie als dialoog en coproductie
2. Integrale aanpak, gezien vanuit de zorgvrager, één gezin – één plan – één centraal contactpersoon; systemisch werken
3. Goed functionerend zorgstelsel op drie niveaus : preventie - eerste lijn zorg – tweede lijn zorg
4. Versterken onafhankelijk klachtenbeleid; rol voor MBR/BMR hierin (ombudsfunctie)

Partij	Burgerparticipatie	Integrale zorg	zorgstelsel	klachtenbeleid
18 plus	nee-	nee	nee	nee
Burger 1	Ja niveau coproductie (1)	nee	nee	nee
CDA	Ja niveau advies	nee	Ja (2)	nee
CU	Ja niveau advies (3)	nee	nee	nee-
Echt v Ridderkerk	Ja niveau advies	nee	nee	nee
Leefbaar Ridderkerk	nee	nee	nee	nee
PvdA/GL	Ja niveau coproductie (4)	Ja (5)	nee	Ja lokale ombudsman
SGP	Ja niveau advies (6)	nee	nee	nee
VVD	nee	nee	nee	nee

Toelichting:

- Ja: dit item is genoemd in het verkiezingsprogramma;
- Nee: dit item is niet genoemd in het verkiezingsprogramma;
- De verwijzingen (1, etc): dit zijn zich onderscheidende letterlijke citaten uit verkiezingsprogramma's (cursief weergegeven).

(1) Burger op 1: *Er is een groeiende kloof tussen burgers en gemeente. Wij overbruggen die door zo veel mogelijk deel te nemen of aanwezig te zijn bij werkoverleggen en andere bijeenkomsten. Als zaken op de raadsagenda staan gaan wij in gesprek met betreffende mensen, verenigingen of bedrijven. Wij zijn ervan overtuigd dat u als gebiedskundige weet wat goed is voor uw eigen wijk of gebied. Zo werken wij al jaren en daarom weten wij goed wat speelt in Ridderkerk.Dat het anders moet in Ridderkerk beamen velen.... o.a. meer open en eerlijk. Een evaluatie van het Ridderkerkse participatiebeleid ligt al sinds 2019 op de plank, dat zegt veel. Het wordt tijd dat we dat bespreken en er lering uit trekken.*

(2) Het CDA wil professionals in de wijkteams die zich meer gaan richten op het voorkomen van (gezondheids-)problemen. Binnen de jeugdhulp ziet het CDA Ridderkerk graag een toename van aanbieders die zich richten op lichte zorg. De insteek hierbij is dat door preventief aan de voorkant meer zorg te verstrekken er minder zwaardere zorg ingezet hoeft te worden. In de overgangsfase is het van belang om goed te monitoren dat de zwaardere zorg niet in de verdrinking komt, financiële tekorten zo klein mogelijk zijn en wachtlijsten kunnen worden verminderd. Het CDA wil meer samenwerking tussen jeugdzorg en passend onderwijs en duidelijke afspraken met jeugdzorg-aanbieders.

De problematiek rondom verwarde personen wordt steeds groter. De gemeente wordt hiervoor verantwoordelijk. Er moet in elke regio daarom 24-uursopvang beschikbaar zijn. De gemeente moet hier zorg voor dragen en stelt met politie, GGZ, woningcorporaties en dag- en nachtopvang een 'actieplan verwarde personen' op. Dit bevat tevens preventieve maatregelen.

(2) CU: *We willen de overheid dichtbij onze inwoners. Elke bewoner moet erop kunnen vertrouwen dat de overheid een luisterend oor biedt en meedenkt als hij met een vraag zit. Wanneer is Ridderkerk goed bezig met participatie? Dat is een uitdagende vraag. Mensen denken daar heel verschillend over. De ene inwoner voelt zich gezien en gehoord, de ander niet. Een deel van de Ridderkerkers vindt veel keuzes uitstekend, de ander kan zich er totaal niet in vinden. Dat blijft een uitdaging, maar als de overheid en de inwoners in contact blijven, begrijpen we elkaar wel beter.*

Dit willen wij:

- *Luister en denk mee met de inwoners.*
- *Denk samen na over nieuwe aantrekkelijke vormen van participatie, zodat nog meer mensen hun inbreng kunnen hebben.*
- *Geef ruimte aan inwoners die initiatief en verantwoordelijkheid nemen op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie of wijkbeheer.*

(4) PvdA/GroenLinks. *Programma 'Bouwen aan vertrouwen'. De kern van ons programma is dat we samen met inwoners, ondernemers en andere betrokkenen gaan werken aan een krachtig Ridderkerk, voor iedereen, nu en in de toekomst. We vinden het belangrijk dat mensen ook echt invloed hebben*

op hun straat of buurt met aandacht voor het algemeen belang en ieders mooie publieke ruimte. Zelfregie waar het kan, ondersteuning waar onze inwoners en ondernemers het nodig hebben. En niemand tussen wal en schip.

Wij staan voor een politiek van onderop, dus samen met de inwoners. En zetten ons in voor de uitdagingen waar onze inwoners en ondernemers voor staan, ook juist in deze onzekere coronatijd. We ontmoeten en spreken veel mensen in buurten, wijken, verenigingen en organisaties. Om wederzijds vertrouwen te vergroten, is direct contact tussen de gemeente en inwoners essentieel.

Onze punten:

- *Voor meer kennis over wat er leeft speelt in de wijk, trekken raadsleden, wethouders en ambtenaren regelmatig de wijken in: goed beleid maak je samen met inwoners en ondernemers, niet vanachter een bureau.*
- *We scholen ambtenaren in het vroegtijdig betrekken van onze inwoners en ondernemers.*
- *We nemen de adviezen en ideeën serieus van het Maatschappelijk Burgerplatform, het Minimaplatform, het Ondernemersplatform, de Jongerenraad, het beleidsplatform Natuur, Milieu & Duurzaamheid, de Toegankelijkheidscommissie, de wijkoverleggen en andere adviesorganen.*

(5) PvdA/GroenLinks: Een kind of jongere die hulp nodig heeft, moet dat snel kunnen krijgen. We zetten in op een vast en duidelijk aanspreekpunt dat samen met het gezin de regie over de hulp voert.

(6) SGP: Lokaal actieve maatschappelijke organisaties, kerken en scholen en initiatieven op het gebied van zorg en welzijn verdienen gemeentelijke steun; Jeugd- en jongerenwerk krijgen ondersteuning. Maatschappelijke organisaties en kerken geven we de ruimte om dit op hun eigen manier in te vullen. De gemeente bevordert het werk van maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding, begeleiding van statushouders, schuldhulpverlening en het tegengaan van eenzaamheid. Voorbeelden daarvan zijn de Food Company Ridderkerk (voorheen: Voedselbank), sociale fondsen, Repair Cafés, stichting Present, stichting Schuldhulpmaatje, de NPV, het Leger des Heils en Vluchtelingenwerk. Gezien de grote rol van de gemeente in het sociaal domein, is een betrokken en constructieve adviesraad Sociaal Domein van belang. De gemeente faciliteert zo'n adviesraad.

Conclusie

Burgerparticipatie is voor de meeste partijen een belangrijk item. PvdA/GroenLinks en Burger op 1 gaan hierin het meest ver, vanuit een visie van wederzijds vertrouwen en gebruik makend van de (ervarings)kennis in de samenleving. SGP bouwt op de eerste plaats op de maatschappelijke organisaties en kerken.

Integrale zorg op het niveau van de burger komt alleen voor bij de PvdA/GroenLinks, dit blijft overigens beperkt tot jeugdhulp.

Over een effectief zorgstelsel spreekt alleen het CDA zich hier over uit. Als motief wordt kostenbeheersing genoemd. Het belang van goede zorg voor de burger op de drie verschillende zorgniveaus wordt door niemand genoemd.

Aandacht voor onafhankelijk klachtenbeleid (en leerpunten hierbij) wordt alleen genoemd door PvdA /GroenLinks. Die partijen stellen een lokale ombudsfunctie voor. In principe zou dit kunnen worden gekoppeld aan de burgerplatforms.

Er is een wereld te winnen m.b.t. integrale zorg, effectief zorgstelsel en onafhankelijke klachtenbeleid

3. Voorzieningen voor goede zorg sociaal domein:

1. Versterken sociale wijkteams, kwantitatief en kwalitatief, aanpak wachtlijsten
2. Meer capaciteit voor minimabeleid en armoedebelid
3. Iedere huisarts beschikt over voldoende capaciteit wijkteam professionals*
4. Iedere school beschikt over voldoende capaciteit wijkteam professionals*
5. Professioneel expertisepunt gedrags- en levensvaardigheden t.a.v. autonomie en relaties*
6. Meer directe inzetbare hulp, minder procedure, kortere lijnen *

Partij	Versterk Wijkteam	Minima/Schuldhelp	Via Huisarts	Via School	Expertise preventie	Minder procedures
18 plus	nee (1)	Ja (9)	nee	Nee, wel via sportver.	nee	nee
Burger op 1	ja (2)	Ja (10)	nee	Ja (2)	nee	nee
CDA	nee (3)	Ja (11)	nee	Ja (3)	nee	nee
CU	nee (12)	Ja (12)	nee	nee	nee	nee
Echt v Ridderkerk	nee (4)	Ja (13)	ja (4)	Ja (4)	nee	nee
Leefbaar Ridderkerk	ja (5)	Ja (14)	nee	ja	nee	nee
PvdA/GL	ja (6)	Ja (15)	ja (6)	Ja (6)	nee	Ja (6)
SGP	nee (7)	Ja (16)	nee	ja	nee	Ja (7)
VVD	nee (8)	Ja (17)	nee	nee	nee	nee

* de punten 3, 4, 5, 6 zijn een verbijzondering van punt 1

(1) 18 plus: *Zorg dient bereikbaar, tijdig en op maat te zijn voor alle inwoners die het nodig hebben. Vanaf 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor nieuwe taken op het gebied van onder andere zorg en jeugdhulp. Inmiddels zijn we 5 jaar verder en gaat er veel goed, maar kan er ook nog genoeg beter. Daarnaast blijven de structurele financiële tekorten van het sociaal domein een zorg, waar we de lobby richting het Rijk voor in moeten zetten. Partij 18PLUS is van mening dat deze taken zo efficiënt mogelijk uitgevoerd dienen te worden en dat het geld van het Rijk wat daarvoor bestemd is ook daadwerkelijk bij de hulpbehoevenden terecht komt.*

Er zijn veel jongeren die jeugdzorg krijgen. Vaak wordt ook zwaardere zorg toegepast omdat de zorg problemen te laat signaleren of oppakken. Partij 18PLUS wil inzetten op het voorkomen van (zware) jeugdzorg door problemen snel en bij de bron aan te pakken.

(2) Burger op 1: *Met meer mensen in de sociale wijkteams worden wachtlijsten korter. Beter contact met de scholen kan voorkomen dat zorg in een latere fase nodig is.*

(3) Het CDA: *CDA Ridderkerk wil professionals in de wijkteams die zich meer gaan richten op het voorkomen van (gezondheids-)problemen. Binnen de jeugdhulp ziet het CDA Ridderkerk graag een toename van aanbieders die zich richten op lichte zorg. De insteek hierbij is dat door preventief aan de voorkant meer zorg te verstrekken er minder zwaardere zorg ingezet hoeft te worden. In de overgangsfase is het van belang om goed te monitoren dat de zwaardere zorg niet in de verdrukking komt, financiële tekorten zo klein mogelijk zijn en wachtlijsten kunnen worden verminderd. Het CDA wil meer samenwerking tussen jeugdzorg en passend onderwijs en duidelijke afspraken met jeugdzorg-aanbieders.*

(4) EVR: *Meer dan de helft van onze inwoners is ouder dan 45 jaar. Ridderkerk vergrijst, waardoor meer mensen ondersteuning door de overheid nodig hebben. En dat vergt investeringen in de zorg. Niet alleen voor ouderen. Onze jongeren blijken veel specialistische jeugdzorg nodig te hebben. Dit moet dan ook gefaciliteerd worden. Echter, er moet wel op preventie worden ingezet om (specialistische) jeugdzorg te voorkomen in het belang van onze jeugd en daarop tevens hogere kosten te besparen. Daarvoor dient de keten zo groot mogelijk te zijn. Vanaf conceptie tot aan volwassenheid zetten we in op preventie en samenwerking van betrokken professionals en partners in de keten.*

(5) Leefbaar Ridderkerk: *HART VOOR EEN GOEDE ZORG Er moet door Ridderkerkers nog te vaak gewacht worden op goede zorg. (...) Mensen die geestelijke zorg nodig hebben moet dat ook geboden kunnen worden, ook zij verdienen een volwaardige plek in de samenleving. De mens moet weer centraal in plaats van het systeem. Sinds 2015 zijn de taken op het gebied van jeugdzorg vanuit het Rijk overgedragen aan de gemeente. Voor elke doelgroep "Zorg op maat". Dit heeft als consequentie dat er voortdurend gekeken dient te worden naar de voortgang van de zorg, met name van de jeugdzorg. Gelukkig gaat het met veel jongeren in Ridderkerk goed. Voor jongeren, die meer aandacht en eventueel begeleiding nodig hebben, kunnen school en/of verenigingen een belangrijke rol spelen. Indien noodzakelijk, gesteund door de wijkteams. Ook hier moet blijvend worden ingezet op preventie. Samenwerking tussen alle partners is van essentieel belang.*

(6) PvdA/GroenLinks: *We willen meer informatiepunten buiten het gemeentehuis waar Ridderkerkers terecht kunnen met al hun vragen. We realiseren een informatiepunt in het Centrum zodat indicaties sneller gegeven kunnen worden en zorgen voor meer uren voor de wijkteamprofessionals bij de huisartsen en de scholen. Geen herindicatie bij levenslange aandoeningen, maar snellere procedures en minder papierwerk. We pakken de wachtlijsten aan bij de wijkteams, keukentafelgesprekken en Wmo-afdelingen door de afdelingen te versterken en de bureaucratie tegen te gaan. Er komen 'oplostteams' om te voorkomen dat mensen bij lastige en complexe situaties geen, onvoldoende of te late hulp krijgen.*

(7) SGP: *JEUGDZORG*

Jongeren moeten gezond en veilig op kunnen groeien. Ze behoren vanuit een gezond verantwoordelijkheidsbesef volop mee te kunnen doen in de samenleving. De kosten voor jeugdhulp nemen in veel gemeenten toe. Dat vraagt van gemeenten om weloverwogen keuzes te maken. Daarbij vindt de SGP het van het grootste belang dat er minder jongeren gebruik hoeven te maken van jeugdzorg. Het voorkomen van problemen is juist ook in dit geval beter dan het oplossen van problemen.

Concreet: De gemeente zet in op ondersteuning in huwelijks- of opvoedingsproblematiek; Voor de SGP is verkorting en uiteindelijk afschaffing van wachtlijsten in de jeugdzorg topprioriteit; Zorgvoorzieningen moeten daadwerkelijk dicht bij de burger zijn; We gaan ervan uit dat er komende jaren

structureel extra budget voor jeugdhulp vanuit het Rijk komt. De gemeente stuurt erop dat dit ook wordt ingezet voor jeugdhulp en niet voor een ander doel; Zorgvragers in de jeugdzorg krijgen keuzevrijheid. Zo wordt er rekening gehouden met de levensovertuiging van ouders en jongeren; De gemeente staat in goed contact met pleegouders en gezinshuisouders, en steunt hen in het belangrijke werk dat ze doen; Specialistische jeugdhulp is beschikbaar voor kinderen en jongeren. De gemeente werkt regionaal samen met andere gemeenten om deze specialistische hulp te kunnen bieden. Ze probeert de administratieve lasten voor aanbieders van specialistische hulp te beperken; De gemeente is verantwoordelijk voor de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld. Indien nodig zet de gemeente hulpverlening in;

ZORG EN WELZIJN (WMO)

(...) Vrijwilligers en mantelzorgers zijn van onschatbare waarde. De SGP vindt het belangrijk dat de gemeente de taak in de Wmo om vrijwilligers en mantelzorgers te ondersteunen, concreet en serieus invult. De SGP pleit voor een ruimhartig beleid binnen de financiële kaders. Het beleid zorgt ervoor dat er aan de randvoorwaarden wordt voldaan, waaronder burgers hun eigen verantwoordelijkheid nemen en solidair zijn met mensen met een handicap, psychische klachten en/of een langdurige zorgbehoefte.

Concreet:

De gemeente blijft zorgen voor keuzevrijheid binnen de Wmo, zodat de burger de hulp kan kiezen die past bij zijn of haar levensovertuiging; De sociale wijkteams zijn laagdrempelig en toegankelijk. Ze staan dicht bij de burger en kunnen direct ondersteuning en hulp bieden; Vrijwilligerswerk en mantelzorg worden gestimuleerd en ondersteund (...) De gemeente zorgt voor goede voorzieningen op het gebied van psychosociale hulp. Daarbij garandeert ze keuzevrijheid, zodat hulpvragers kunnen kiezen voor een instelling die past bij hun levensbeschouwing; De SGP streeft naar minder regeldruk voor vrijwilligers en zorgpersoneel.

(8) VVD

Zelfredzaamheid is het uitgangspunt.

Wij vinden het belangrijk dat iemand zijn eigen zaken regelt en verantwoordelijk is voor zichzelf en voor zijn naasten. Mensen zorgen voor hun gezin, ondersteunen in de familie en helpen ook de burens waar dit kan en waar dit nodig is. Wanneer iemand zich niet meer kan redden moet de gemeente passende zorg bieden. (...)

Optimale keuzevrijheid door een Persoonsgebonden Budget.

De VVD steunt de aanpak van de Wijkteams waar eerst wordt gekeken naar wat de inwoners zelf kunnen. Daarbij stellen we de mensen die zorg nodig hebben zelf in staat om de benodigde zorg te organiseren via een Persoonsgebonden Budget. Natuurlijk biedt de gemeente hulp bij de mensen die dit zelf niet kunnen en er is een strenge en rechtvaardige controle op en aanpak van misbruik.

(9) 18 plus: Helaas leven er nog veel Ridderkerkers in armoede. Partij 18PLUS wil armoede bestrijden. Ridderkerkers in armoede moeten zich niet bezwaard voelen om ondersteuning vanuit de gemeente en de gemeenschap te krijgen. Kinderen in armoede moeten mee kunnen doen met kinderen die niet in armoede opgroeien. Naast armoede hebben te veel Ridderkerkers schuldproblemen. De gemeente kan deze inwoners adviseren en helpen.

Standpunten: Mensen in armoede (financieel) ondersteunen. Inwoners met schuldproblemen snel helpen. Kinderen uit minimagezinnen mee laten doen. • Zoveel mogelijk bijstandsgerechtigden aan een baan helpen. Bijstandsgerechtigden inzetten voor gemeentelijke taken, zoals onderhoud openbaar groen.

(10) Burger op 1: Omdat óók in Ridderkerk teveel kinderen de dag zonder ontbijt beginnen steunen wij een pilot op scholen met ontbijt in de klas. De kledingbank, de Food Company, fietsenbank en speelgoedbank willen wij ruimhartig ondersteunen. Hun cliëntenbestand groeit helaas, ook daarvoor is het geld van het sociaal domein bedoeld. Zij bereiken de zorgvragers in veel gevallen gemakkelijker dan de gemeente, daar moeten we gebruik van maken.

(11) CDA: Armoede brengt vaak eenzaamheid met zich mee. Er zijn veel regelingen, mogelijkheden en organisaties die zich inzetten voor het tegengaan van armoede, dakloosheid en eenzaamheid. Het CDA Ridderkerk wil dat de (schuld)hulpverleningstrajecten vroegtijdig en effectief worden ingezet. Voedsel-, kleding- en fietsenbank moeten eigenlijk niet nodig zijn, maar zolang ze er zijn moeten deze vrijwilligersorganisaties goed gefaciliteerd worden.

Dakloosheid heeft ernstige sociale en psychische effecten voor de betrokkenen en vergroot de problemen en kosten voor de betrokkenen en de samenleving. Risicogroepen moeten zo veel mogelijk preventief bereikt worden om schulden en ellende in de toekomst te voorkomen. Daarnaast pleit het CDA Ridderkerk ook voor actieve opsporing van verborgen dakloosheid. Waarbij bijvoorbeeld ook gezinnen, die door allerlei oorzaken geen huis meer hebben en op de bank bij bekenden moeten slapen, in beeld moeten komen en blijven en ondersteund moeten worden.

Speerpunten: Meer bekendheid en betere toegankelijkheid van gemeentelijke mogelijkheden op het gebied van armoede en daklozenopvang; Vroegtijdig en effectief inzetten van (schuld)hulpverleningstrajecten

(12) CU. Schulden en armoede voorkomen

Er zijn veel oorzaken waardoor mensen in schulden terecht komen. Wij willen ons inzetten voor goede preventieve voorlichting en informatie via scholen, maatschappelijke partners, wijkteams, enz. Raakt iemand dan toch in de schulden – met de toeslagenaffaire en coronacrisis zagen we in 2021 hoe dat mensen kan overkomen – dan moet er een snelle en effectieve aanpak komen. We zijn blij met de succesvolle inzet van ‘Schuldhulpmaatje’. Want in de schulden zitten of dreigen te komen heeft grote invloed op het hele leven. De komende tijd moet er een gestructureerde aanpak komen om energiearmoede te voorkomen.

Dit willen wij: Breng in beeld welke huishoudens in energiearmoede leven of dreigen te komen en pak hun problemen aan of voorkom ze. Houd lokale lasten laag. Zet in op preventie en vroeg signalering, omdat voorkomen nog altijd beter is dan genezen. Geef doelgerichte en laagdrempelige voorlichting over geld en budgetbeheer op ontmoetingsplekken en scholen. Zorg voor een duidelijke plek waar mensen met schulden terecht kunnen en reageer snel op hun vragen.

(13) EVR Schuldhulpverlening

Inwoners met schulden zo snel mogelijk helpen door één centrale regisseur aan te stellen die alle schulden opkoopt en het aflostraject begeleidt. Inwoners met schulden of inwoners die dreigen in de schulden te komen één jaar gratis budget-coaching geven om te leren de eigen geldzaken te regelen. Dit

wordt gedaan door een Ridderkerkse budget coach. Een progressief beleid behouden om de ingezetenen van Ridderkerk met dreigende problematische schulden te vinden, opdat voor hen een schuldhulpplan wordt opgezet. Inwoners met problematische schulden binnen vijf jaar schuldenvrij laten zijn. Dit is inclusief het totale voortraject.

(14) Leefbaar Ridderkerk: INZETTEN OP VOORKOMEN VAN SCHULDEN

Er zijn helaas nog steeds te veel mensen met schulden. Leefbaar Ridderkerk wil dan ook dat de toegang tot schuldhulpverlening door preventie en voorlichting laagdrempelig blij. Uit onderzoek is gebleken dat goede schuldhulpverlening een voorwaarde is voor het oplossen van sociaal- maatschappelijke problemen. Goede schuldhulpverlening bespaart kosten op het gebied van onder andere huisuitzettingen, maatschappelijk werk en GGZ. Leefbaar Ridderkerk ondersteunt het huidig beleid en wil maximaal inzetten op preventie en een goede samenwerking.

(15) PvdA/GroenLinks HULP bij ARMOEDE

We accepteren geen armoede in Ridderkerk. Gelijke kansen en recht op een fatsoenlijk en stabiel inkomen voor iedereen.

Onze punten: Verborgene armoede, energiearmoede en kinderarmoede gaan we tegen door de grens in het lokale minimumbeleid waar mogelijk te verruimen van 110% naar 130% van het sociaal minimum en voor kind regelingen tot 150%. De regels voor bijzondere bijstand worden versoepeld. Schrijnende situaties zoals bij acute kiespijn worden door maatwerk opgelost. Mensen met een bijstandsuitkering kunnen een bepaalde periode tot € 200 per maand bijverdienen zonder meteen op hun uitkering gekort te worden. Kleine giften mogen tot € 1200 per jaar gehouden worden. We investeren in een proactieve aanpak van schulden, zoals vroeg signalering en empathische incasso. We bieden meer saneringskredieten aan waardoor inwoners aan de gemeente kunnen terugbetalen in plaats van aan losse schuldeisers. Dit ter voorkoming van snel oplopende incassokosten en deurwaarderskosten. We zetten in op het voorkomen van problematische schulden bij groepen die niet goed rond kunnen komen, zoals zelfstandig wonende jongeren tot 21 jaar, bijstandsgezinnen met kinderen op de middelbare school, inwoners met een laag inkomen en met hoge zorgkosten en (flex)werkenden met een laag inkomen. De kostendelersnorm mag in deze tijd van woningnood geen straf voor samenwonen zijn. Er wordt zoveel mogelijk maatwerk toegepast. De beschikbaarheid van internet is tegenwoordig een basisvoorziening. We zetten in op gratis wifi in wijkcentra, bibliotheken en winkelcentra. Wij steunen de medewerkers van de gemeente en de maatschappelijke instellingen, zoals Facet, Vluchtelingenwerk, de bibliotheek, Present, Kledingbank, kerken en moskeeën, bij het uitvoeren van hun soms moeilijke taak bij inwoners met problemen.

(16) SGP: Werk, inkomen en arbeidsmarkt

Voor de SGP is betaald en onbetaald werk gelijkwaardig. Zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk waardeert en stimuleert de partij als even nuttige maatschappelijke bijdragen als betaald werk. De arbeidsparticipatie moet dan ook niet met allerlei regelingen dwangmatig worden opgevoerd. Wel is iedereen (in principe) zelf verantwoordelijk voor het krijgen van een inkomen en het vinden van een betaalde baan. De SGP heeft hart voor mensen die door omstandigheden niet kunnen werken. Mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt worden door de gemeente actief geholpen. Daarbij werkt de gemeente nauw samen met werkgevers in de gemeente en regio en met de sociale werkvoorziening. Alleen als werken onmogelijk is of als er geen werk te vinden is,

voorziet de gemeente in een inkomen. Er moet voor gewaakt worden dat burgers door allerlei regelingen gevangen worden gehouden in een uitkering, waardoor werken financieel minder aantrekkelijk is dan een uitkering. De belangrijkste weg uit de armoede is nog altijd het vinden van werk. Het moet een speerpunt van de gemeente zijn om burgers die werkloos zijn te begeleiden naar werk. Burgers met schulden stappen niet zomaar naar de gemeentelijke schuldhulp. De drempels kunnen lager, bijvoorbeeld via de inzet van schuldhulpmaatjes en persoonlijke dienstverlening; De gemeente voert een ruimhartig minimabeleid. Actieve armoedebestrijding, kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, ruimhartige verlening van bijzondere bijstand en ziektekostenverzekering voor minima behoren tot de mogelijkheden; De sociale dienst en het UWV bieden één werkgeversbenadering om werkzoekenden aan een goede baan te helpen; De gemeente toont waardering voor onbetaald werk, zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg; De gemeente ontzorgt ondernemers procedureel en financieel gedurende een langere periode om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te krijgen.

(17) VVD : Een tegenprestatie bij een uitkering.

Wij verplichten de mensen in de bijstand een tegenprestatie te leveren binnen hun mogelijkheden. Bijvoorbeeld door het draaien van kantine diensten bij een sportclub, deelnemen in een buurtpreventieteam of vrijwilligerswerk bij een maatschappelijke instelling.

Conclusie

Slechts twee partijen spreken zich onomwonden uit voor versterking van de sociale wijkteams, nl. PvdA/GroenLinks en Burger op 1. Behalve 18 plus noemen alle partijen het wijkteam als een (belangrijk) instrument – zij het in verschillende mate - doch ze spreken zich niet uit over een kwalitatieve en kwantitatieve versterking. Alle partijen breken een lans voor de minima en schuldhulpverlening, de toon en de intensiteit is wel verschillend. Hoewel meerdere partijen preventie belangrijk vinden, doet geen enkele partij een concreet voorstel om dit in te vullen met een effectief bewezen programma. Slechts twee partijen doen een voorstel om de procedures te verkorten t.b.v. meer capaciteit voor zorg, nl PvdA/GroenLinks en SGP.

Bijlage: MBR/BMR brief aan de besturen van de politieke partijen

Burgerparticipatie en beleid Sociaal Domein

Suggesties voor de verkiezingsprogramma's

Burgerinitiatieven

Het Maatschappelijk Burgerplatform Ridderkerk (MBR) en het Burgerplatform voor de Minima Ridderkerk (BMR) zijn burgerinitiatieven die zich inzetten voor een krachtig en effectief sociaal beleid in de gemeente Ridderkerk. Primair richten ze zich op gezinnen, kinderen, volwassenen en ouderen die zijn aangewezen op de jeugdwet, de wet maatschappelijke ondersteuning (inclusief de leefbaarheid in wijken), de participatiewet, het minimabeleid, de schuldhelpverlening en de inclusieve samenleving. Secundair kunnen de platforms ook op eigen initiatief een advies uitbrengen op andere domeinen, met name als dit van invloed is op het welzijn en welbevinden van de burgers. In die gevallen stemmen de burgerplatforms af met de andere formele participatiegremia en participatietrajecten.

Effectieve participatie

De burgerplatforms zetten zich in voor een betekenisvolle en effectieve burgerparticipatie.

Onder participatie verstaan we een open en goede dialoog tussen de gemeente en de burgerplatforms die gericht is op het bereiken van resultaten die zinvol zijn voor de Ridderkerkers. Een dialoog is alleen mogelijk tussen gelijkwaardige partners, ook al hebben ze verschillende posities en verantwoordelijkheden. Burgerplatforms kunnen nieuwe en waardevolle informatie en zienswijzen aandragen vanuit de bevolking. Een advies is een eindstation van een gesprek, waarbij men zich wederzijds heeft verdiept in feiten, achtergronden en onderliggende motieven en waarbij over en weer standpunten zijn uitgewisseld. Het streven is consensus en een gedeelde verantwoordelijkheid voor het resultaat. Een goed participatieproces verloopt via diverse fases, namelijk een ideeën-fase, een ontwerp-fase en een beslissings-fase. Daarna volgt de uitvoering en nog later de evaluatie. Op deze wijze ontstaat een co-productie van beleid, op één na de hoogste trede van de participatieladder. De burgerplatforms treden niet in de beslissingsbevoegdheid van het gemeentebestuur. De inbreng van de burgerplatforms is in iedere fase belangrijk ten aanzien van de kwaliteit van het beleid en de uitvoering in relatie tot de burger.

De burger centraal

De visie de burgerplatforms is: de burger centraal. Zij stellen zich de vraag of het gemeentelijk zorg- en minimabeleid én de uitvoering ervan is afgestemd op de persoon, op zijn/haar gezin en op zijn/haar naasten. De focus is niet de wet- en regelgeving noch de gemeentelijke organisatie of het aanbod van de zorgaanbieders. De criteria zijn: maatwerk, effectief, integraal, betrouwbaar, toegankelijk, helder en veilig. Eén gezin – één plan – één centraal contactpersoon. Dat is integraal werken.

Goede zorg en minima-hulp

Goede zorg en hulp is zo vroeg als mogelijk (preventie), zo beperkt als het verantwoord kan (eerste lijn zorg), zo intensief als noodzakelijk (gespecialiseerde tweede lijn zorg). Goede zorg is uitstekend afgestemd met (zorg)aanbieders die niet onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen, maar wel van belang zijn voor betrokkenen, zoals het consultatiebureau, de huisartsen, scholen, verenigingen, kerken en moskeeën, werk, wijkverpleging, verpleeghuizen, e.d.

Onafhankelijk, betrokken, deskundig

De leden van de burgerplatforms komen uit of werken in de Ridderkerkse samenleving. Ze zijn onafhankelijk t.o.v. het gemeentebestuur, politieke partijen en zorgaanbieders. Ze zijn maatschappelijk betrokken vanuit een intrinsieke of sociale drijfveer. Hun kracht vloeit voort uit, hetzij hun ervaringskennis, hetzij hun materiedeskundigheid, hetzij dat ze in algemene zin goed contact hebben met de gebruikers van de gemeentelijk zorg. De toeslagenaffaire, de toenemende individualisering, de verandering in de samenleving, de groeiende afstand tussen burgers en overheid – soms zelfs wantrouwen - stellen zowel het gemeentebestuur als de Ridderkerkse gemeenschap voor een nieuwe uitdaging. De burgerplatforms kunnen en willen een waardevolle bijdrage leveren om een brug te slaan tussen het gemeentebestuur en de Ridderkerkse samenleving. In die zin is het onontbeerlijk dat bij klachtenafhandeling de burgerplatforms een lokale ombudsfunctie kunnen vervullen voor algemene vragen en noden, en tijdig worden betrokken bij jaarlijkse rapportage van de gemeentelijke klachtenfunctionaris.

Terugblik op zes jaar ervaring

Er is nu circa zes jaar ervaring met het werk van burgerplatforms.

In het begin van de decentralisatie van de drie wetten in het sociale domein is op de eerste plaats ingezoomd op de wettelijk gemeentelijke verantwoordelijkheid, nl. om cliënten en ingezetenen de gelegenheid te geven mee te denken over de voorzieningen die voor hun van belang zijn en het te voeren beleid. Echter, door het accent te leggen op cliëntparticipatie, wordt impliciet doorgeborduurd op de hiërarchische verhouding tussen de financier van de zorg en de gebruiker van de zorg. Een cliënt bevindt zich feitelijk in een afhankelijke, ondergeschikte positie. Deze situatie bleek de afgelopen jaren in grote mate bepalend voor de 'ruimte' – of beter het gebrek aan ruimte - voor de burgerplatforms om buiten de kaders te treden van eerder gemaakte politieke keuzes. De burgerplatforms hebben onder hun leden een evaluatie uitgevoerd, en hieruit blijkt dat in essentie wordt getwijfeld of het wel zinvol is om adviezen uit te brengen, omdat gebleken is dat de meeste adviezen, vaak zonder duidelijke motivering. Worden genegeerd of afgewezen, en dat selectief die aspecten er worden uitgehaald die alleen passen binnen het gedachtengoed van de gemeente. Er worden veel te weinig resultaten geboekt. Daarentegen blijken de platforms soms – vanuit hun perspectief - de behoefte te hebben om buiten het coalitieakkoord te treden, omdat – volgens de burgerplatforms- de behoefte in de samenleving anders ligt. Het probleem was dat een gesprek over die verschillende zienswijzen niet van de grond kwam, soms door tijdgebrek, soms omdat – in de ervaring van de burgerplatforms – er bij de gemeente geen behoefte was om te onderzoeken of er een meerwaarde zou kunnen ontstaan om buiten de kaders te treden.

Thema's voor de nieuwe collegeperiode

Op basis van onze contacten, ervaringen en inzichten stellen we voor prioriteit te geven aan de volgende thema's:

- Versterking van de wijkteams, opwaardering tot een volwaardige eerste lijn hulpvoorziening;
- Meer professionals en meer deskundigheid voor directe hulp in geval van gezinsproblemen, huiselijk geweld, armoede, overbelasting, uitsluiting, emotionele eenzaamheid, verwaarlozing, verward gedrag, extreem gedrag, uitzichtloosheid;
- Iedere huisarts kan beschikken over voldoende wijkteam professionals in geval van de hierboven genoemde problematiek; een gezamenlijk plan met zorgverzekeraars;
- Iedere school kan beschikken over voldoende wijkteamprofessionals in geval van onderwijs overstijgende vragen in gezinnen; een gezamenlijk plan met passend onderwijs en de jeugdgezondheidszorg;
- Oprichten van een expertisepunt gedrags- en levensvaardigheden gericht op het versterken van autonomie (zelfstandigheid, eigen kracht) en op het aangaan van positieve relaties;
- Meer praten met mensen, minder over mensen; meer directe hulp, minder procedures;
- Prioriteit voor personen en gezinnen in nood, zowel materieel als immaterieel;
- Meer capaciteit(mensen) en middelen voor het versterken van het armoedebeleid en de minima. Echte verbetering van de uitvoering van de Schuldhulpverlening zowel in snelheid als in kwaliteit van afhandeling;
- Fors meer inzetten op preventie en vroeg signalering.

Tot slot

De burgerplatforms zien goede mogelijkheden om een betekenisvolle invulling te geven aan burgerparticipatie in de gemeente Ridderkerk en op deze manier een waardevolle bijdrage te leveren aan de Ridderkerkse gemeenschap.

Ridderkerk, 1 december 2021

Riet Bolink
Wvd voorzitter MBR

Ger Scholtens
Voorzitter BMR